

ERDÉLYI GAZDA

ÁLTALÁNOS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG:

Kolozsvárt, belközép-utca 11 szám,
 hová a lap szellemi részét illető küldemények czimzendők.
Kéziratok nem küldetnek vissza.
 Előfizetési ára: egész évre 4 frt, félévre 2 frt.
Az erdélyi gazdasági egylet tagjai ingyen kapják.

KIADÓHIVATAL:

Kolozsvárt, beltorda-utca 1. szám,
 („Közművelődés” nyomdai részvénytársaság felvételi irodája).
*Ide küldendők a hirdetések, mindennemű mellékletek, előfizetések és hirdetési pénzek,
 valamint a reclamatiók.*
 Hirdetések a legolcsóbb árszabály szerint vétetnek fel.

TARTALOM.

Előfizetési felhívás.

Titkári jelentés.

Egy látogatás Zombolyán I. I. Benkő Mihálytól.

Egyleti élet.

Az erdélyi gazdasági egylet 1891. április 10-én tartott
 rendes közgyűlésének jegyzőkönyve.

Rövid szakcímek.

A magvak esirázó képességének próbája. Spárga palanták
 nevelése

Vegyesek

Gyászhir. (Paget János.) — Tenyé-zállatvásár Budapes-
 ten. — A vad vagy csipkerózsa ültetéséről. — Egy
 termést hozó fiatal gyümölcsös eladó. — A fa ki-
 szárítása. — Baromfi tenyésztőknek. — Havivak-
 ságban szenvedő ló. — Nedves pincze levegő ha-
 tása a borra. — A magyar általános kénsav és
 mütrágya gyár., Barthel Mihály és társa árjegyzékei.

Piaczi értesítő.

Előfizetési felhívás.

Tisztelettel kérjük lapunk t barátait, a
 kik a folyó évre előfizetéseiket még be-
 nem küldötték, hogy ezt mielőbb eszkö-
 zölni sziveskedjenek; vagy a kik lapunkat
 ezen évben járattak nem kívánják, kérjük
 azt, a czimszalagra írott ily értelmű meg-
 jegyzéssel, visszaküldeni és ez által a
 további fölösleges költségtől megkímélni.

Együttal kérjük, hogy lapunkat is-
 meretkörükből ajánlani és részére új
 barátokat, előfizetőket szerezni szivesked-
 jenek, mert anyagi viszonyai erősbültével
 tehetjük ezt még tartalmasabbá.

Tisztelettel

az *Erdélyi Gazda*

kiadóhivatala.

Titkári jelentés

az erdélyi gazdasági egylet 1891. évi munkássá-
 gáról.

(Az 1892. évi április hó 10-én tartott egyleti rendes köz-
 gyűlés elé terjesztette és felolvasta Sz. Szakáts Péter egy-
 leti titkár.)

Tisztelt Közgyűlés!

Egyletünk igazgató választmányának múlt
 1891. évi működéséről van szerencsém a követ-
 kező tiszteletteljes jelentést előterjeszteni.

Mindjárt előjáróban, munkásságának szá-
 mokkal megvilágítható részét óhajtván feltüntetni,
 jelezzük, hogy tartatott a múlt évben: 1 köz-
 gyűlés, 12 igazgató választmányi ülés, 6 szám-
 vizsgáló és hátrálék rendező bizottsági, 15 egyéb
 bizottsági ülés és 1 közgazdasági értekezlet, és
 így összesen 35 ülés, melyeken elintéztet nyert
 272 beadvány. A titkári iroda ügyforgalma 987
 darabot tett összesen. Ezen utóbbi szám a meg-
 előző évi 1616 darabbal szemben jelentékenyen
 kevesebbnek tűnik fel ugyan, de ennek abban
 rejlik a magyarázata, hogy a megelőző évben az
 egyes városoktól beérkezett heti piaci árjelen-
 tések egyenként mind külön számok alatt nyer-
 tek beiktatást, a múlt évben azonban ezen fö-
 lösleges szám szaporítás mellőztetett és az egy
 héten beérkezett piaci árjelentések hétről-hétre
 egy-egy szám alatt lettek beiktatva, a melyek
 külön magukban is ezer száznál többet tettek
 volna ki. A míg az elintéztet várt és nyert többi
 darabok száma jelentékeny szaporodást mutat.

A fájdalom hangján sajnálattal kell itt
 megemlékeznünk a múlt közgyűlés óta elhunyt
 tagjainkról.

Elveszítette ugyanis egyletünk báró Jósika
 Lajos, Matskásy Péter, dr. Berde Áron, Pál Sán-
 dor alapító és Hutflesz Károly és gróf Schweini-
 tiz Gyula évdíjas tagjait.

Mindannyinak halála nagy veszteség egy-
 letünkre, mert egyenként mint összesen en-
 nek nemcsak mindenha diszére váltak, de az
 ezért általuk hozott anyagi áldozatokkal s az
 odaadó munkássággal, melylyel hosszas időn át
 ennek kebelében ügyei előbbre vitelénél példásan
 közreműködtek, igazán kiérdemelték az egylet
 háláját, miért méltán fájjalja elvesztésüket.

Az elhunytak egyike Páll Sándor még ha-
 lála utánra sem feledkezett meg egyletünkről és
 ennek mintegy ezer forintot hagyományozott, mely
 nemes tett önmagában hordja dicséretét s méltó
 az elhunytnak életében nemes gondolkodásához.
 Helyesen cselekednék, úgy véljük egyletünk, ha
 a hagyományozó emlékét valamely módon meg-
 örökítené.

Nem mulaszthatjuk el ugyanitt még kü-
 lön is megemlékezni bold. gróf Schweinitz Gyula
 urról, a ki, mondhatni, utolsó perczéig, egyle-
 tünk ügyei iránt meleg érdeklődéssel viseltetett,
 ezekért munkált s kivált a gazdasági egyletek
 organisatioja, hitelegyletek, fogyasztási és érté-
 kesítési szövetkezetek létesítésén buzgón fárado-
 zott s aki távoztával igazán ürt hagyott maga
 után.

Egyletünk koszorút küldött ravatalára és
 özvegyéhez részvétiratot intézett

Enyhíti ezen veszteség fölötti fájdalmat
 más oldalról amaz örvendetes tény, hogy tag-
 jaink száma újon belépett tagokkal szaporodott.

Az alapító tagok sorába léptek ugyanis:
 gróf Bethlen András földmívelési miniszter ur ő
 nméltga 200 frttal, gróf Bethlen Árpád, báró
 Kemény Árpád, Seethal Ferencz és Zeyk Ká-
 roly urak 100—100 forinttal; évdíjas tagok let-
 tek: Almasian Vazul, dr. Békésy Károly, Sz.
 Szakáts Péter és Makray Domokos urak; lejárt
 évdíjas kötvényeiket pedig megújították: gr. Hal-
 ler János, Jakab László, Ritter Gusztáv és Tuba
 Lajos urak, a kik tagjaink sorában mindannyian
 örömmel üdvözöltetnek.

Végeredményképen pedig jelezni kívánjuk,
 hogy tagjaink létszáma nem csökkent.

Egyletünk zárszámadása egy is nyomban a
 tisztelt közgyűlés elé terjesztetvén, azzal itt bő-
 vebben nem foglalkozunk és csupán annak fel-
 említésére szorítokozunk, hogy az egylet 4%-os
 arany járadék papirjai 4 1/2%-os regale kártalan-
 itási kötvényekre konvertáltak s ugyan ilyen
 kötvények vásároltattak az egyletnek takaré-
 pénztárilag kezelt 13+12=25 ezer frt pénzével
 is és ezek az okai az egylet zárszámadásában
 mutatkozó, szokatlan nagy pénzforgalomnak. —
 Ugyanitt tartjuk felemlítendőnek azt is, hogy az
 egylet hátrálékos követelése is, nagy részben
 már rendezve vannak

Az egylet vagyonát illető két fontos tény-
 ről kell, hogy megemlékezzünk. Ezek egyike az,
 hogy az egyletnek a györgyfalvi utcában 1-ső
 szám alatt levő köztelke, a mely az egylet fenn-
 állása óta gyümölcs anyafák és faiskola czéljár-
 szolgált, a múlt évben, a földmiv. miniszter-
 umal kötött szerződés mellett, évi 500 frt bérért,
 hasonló célra, mint a minőre eddig szolgált, az
 államnak 10 esztendőre bérbe adatott.

Tagadhatlan, hogy ez a kert szolgált Er-
 dély gyümölcsészetének alapjául és így évek so-
 rán át hasznos szolgálatot teljesített, de másként
 nem hallgatható el ama tény sem, hogy erre és
 ezzel Erdély gyümölcsészetére egyletünk eddig
 közel 30 ezer forintot áldozott, minthogy a kert
 nemcsak nem volt jövedelmező, de arra az egy-
 let évenként tetemes összeget ráfizetett.

Minthogy a hozott áldozat üdvös eredmé-
 nyekben nyilvánul, az nem sajnálható ugyan, de
 tekintettel arra, hogy sok más gazdasági ág vár
 istápolást, valamint mert az állam maga is szán-
 dékozott egy - még pedig nagy arányu faisko-
 lát létesíteni, fölötté indokolt és előnyös volt
 úgy az egylet-re anyagilag, mint az ügyre nézve,
 az egylet köztelkét az államnak bérbe adni, me-
 llyen évente 12 ezer darab gyümölcsfa csemete

Mindennemű
 mütrágya.

MAGYAR ÁLTALÁNOS KÉNSAV-, MÜTRÁGYA- ÉS VEGYI-IPAR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

A magas kormány kezdeményezése folytán alapított
 ajánlja saját gyártmányu, tiszta kénsavval feltárt, elismert kiténő minőségű mütrágyáit: esontliszt-, spodium-, am-
 moniak- és ásványi superphosphatokat, párolt esontlisztet, Thomasalakot, chilisalétromot, kénsavas kálit
 és ammoniakot; különlegességeket, mint: szőlő-, répa-, rét-, kender stb. trágyát és mindennemű egyéb mütrágyát,
 kénsavat, réz- és vasgálicot. — Talaj-olcmzések díjmentesen eszközöltetnek. Felvilágosítással és árjegyzékkel készsé-
 gesen szolgál gyáraink központi irodája: V., Erzsébet tér 9. sz. II. emelet, hová levelek és megrendelések intézen-
 dők. — Telefon-szám 882.

Thomas-
 salak.

fog előállítani és darabonként csupán 25 krnyi áron elárúsíthatni; a míg az egyletnek évi 500 frt kész jövedelmet biztosít. Így a Zonda László kertészszel kötött szerződés is felbomlott és az illetőnek az egylethez való viszonya megszűnt.

A másik, a mi fölemlítésre vár az, hogy az egyletnek Hidelve-nagyutcai szőlőskertje 12600 frtért eladott, a magyar államvasutak igazgatóságának. Ezen szőlőskert ez előtt több, mint 20 évvel lön beállítva és helyet találtak abban a legjobb francia és más csemege (asztali) szőlőfajok, valamint a legjobb erdélyi, magyar, német és francia borszőlő fajok és mondhatni ez volt az anyja Erdély finom faju szőlőszeteinek és a mellett tanulmányul szolgált.

Amde jó ideje már, hogy szükségletet semmi irányban nem fedez, mert Erdély minden bortermő vidékén a legjobb szőlőfajták otthonosak, az erdélyi viszonyoknak legjobban megfelelő művelési módok is már ismertek és gyakorlatban vannak, más részt ezen szőlő is pusztulásnak indult, a fajták összekeveredtek, úgy abból a fajtára való jótállással venyige alig lett volna kiadható, kerítése romladozott, termése pedig az utóbbi évben már a művelési költséget sem hozta ki, hanem arra rá kellett fizetni; a mellett utca sorba esvén, a város kiépülésére akadályul szolgált, az egylet tőkéje pedig benne gyümölcsötlenül hevert; miért annak eladása indokolt és az egyletre nagyon előnyös volt. Előnyös még akkor is, ha a helyett alkalmasabb helyen más telek vétetik olcsóbban, mert az egyletnek egy jelentékeny tőke marad birtokában, a melynek jövedelméből más célokra is fordíthat.

Az egylet szaklapját az „Erdélyi Gazdát” a mult évben már huszonharmadik évfolyamában fentartotta. Annak kiadását azonban a titkárnak adta át, aki azt jelentékenyen megnagyobbította s jobb papírra nyomtatva, heti lappá tette, mely mint ilyen is, a tagoknak ingyen küldetett meg, az egylet által erre megszavazott 1000 forint fejében.

Segélyezte 150 frttal a „Méhészeti Közlönyt,” az erdélyrészi méhészet-egylet közlönyét, a mely viszonzásul ezen egylet tagjainak szintén megküldetett.

Tekintettel arra, hogy a hazánk távolabbi vidékeiről az erdélyi vásárookra ellátogatni szokott vevők részéről gyakran merült föl panasz a miatt, hogy vásáraink nem mindig a közkezen forgó naptárakban kiirt időben tartatnak; ennek orvoslása szempontjából, az erdélyi összes alispánoktól bekértek a vásárok megtartásának pontos idejére vonatkozó adatok s ezek feldolgozva és gazdasági és más közhasznú részszel kiegészítve, „Gazdasági és vásári zsebnaptár” czímen kiadattak, a mivel a gazdaközönségnek s más vásár látogatóknak jó szolgálatot vélt tenni egyletünk annyival inkább, mert az csupán előállítási áron adatik.

Mint évek hosszú sora óta mindig, úgy a mult évben is a kmonostori gazd. tanintézetnek egyik legjobb sikerrel végzett növendékét 100 frt jutalomban részesítette, egynek pedig a kezelése alatt levő Bors-féle alapítványt — szintén 100 frt — kiszolgáltatta. Ugyancsak a nagyenyedi vinczellér-képezdének két növendékét 150 — 150 frt évi ösztöndíjban részesítette.

Jégverést szenvedett Györgyfalva községnek kérvényére 300 drb. gyümölcsfa csemete adományoztatott. Hasonló adományban részesült Józsa Sándor gyergyó ditrói tanító, a kinek kéretere 10 drb csemete adatott.

A nm. földmível. miniszterium egy méter-mázsa fekete braziliai babot és egy mm. Tordán után termelt stockeraui lencsét, valamint több törökországi kerti magvat küldött kísérletre.

A két előbbi a jelentkezetteknek kísérletre kiosztatott; a beérkezett jelentések szerint azonban a braziliai bab csupán nagy szárát hajtott és virágzott, de gyümölcsöt egyáltalán nem hozott. Így ezen babsajta, melyet hazájában kenyér pótszerűül használnak, hazánkban, vagy legalább hazarészünkben, nem honosuló képes. A lencsével tett kísérletekről csupán egy pár jelentés érkezett be s ezek úgy szólnak, hogy a mult ked-

vezőtlen gazdasági év erre is hatással volt s a kísérlet kellő sikerre nem vezetett.

A Törökországból küldött kerti magvakkal az egylet kertjében történt kísérletezés, de szintén eredménytelenül, minthogy a bár kikelt növények klímánk alatt teljes kifejlődésre és mag érlelésre, egy pár kivételével, el nem juthattak s ezek is, mint egy saláta és egy tök fajta, hazai növényeinkkel nem versenyezhetnek.

Kalián Ádám borzasi gör. kat. lelkész küldött még egy fajta kukoriczát és két fajta — magyar és kun — babot kísérletre. Ezekkel a kísérlet kielégítő eredményt adott.

Az állattenyésztés érdekében több irányú eredményes lépések tétettek.

Fölterjesztés intéztetett a nm. földm. miniszter urhoz az erdélyi magyar fajta szarvasmarhának tisztavérben való föntartása és tovább fejlesztése érdekében, megfelelő indokolással; valamint, hogy az erdélyi hegyi barna marha önmagában javíthatnék, tejlő képességére való tekintettel.

Hasonlóképp fölterjesztés tétetett baromfi tenyésztésünk fejlesztése érdekében melyek sikert eredményeztek.

Az eladó magyar fajta tenyész bikák kitudakoltattak és a vásárlással megbízott állami közegnek bejelentettek.

A földm. miniszterium megkeresésére szarvasmarha tenyésztési egyletek létesítése céljából mozgalom indított és remélhetőleg már a folyó évben, a kolozsvári kis gazdák körében létre is fog jönni, a mi a szarvasmarha tenyésztésnek nagy lendületet adni hivatott.

A szállítási tarifának a bárányokra tekintettel való leszállítása iránt a keresk. miniszterhez fölterjesztés intéztetett, minthogy ezek értékesítése Bpestre irányul, a mi a drága szállítás miatt eddig nem igen volt kedvező eredményű.

A földm. miniszter urhoz kérvény intéztetett, hogy Udvarhelymegye és Kőhalom lóban gazdag vidékére való tekintettel, rendszeresítettnek Kőhalomban is évenként remonda vásár, melynek fogamatja volt s a vásár ezen évben ott már meg is tartatott.

Tapasztalat szerint az állatok tulajdonjogának a vásárokon való átruházása nehézkes lévén, a mi az állatforgalmat gátolja; fölterjesztés intéztetett a földmível. miniszter urhoz, hogy utasítsa a vásártartásra jogosult városokat, miképp a vásár-téren minden állatnemre külön cédulaházat létesítsenek s a marha levelek kiállítására és átírásáról megfelelő számú munka erővel gondoskodjanak.

Ugyancsak fölterjesztés intéztetett a földm. miniszter urhoz, miképp a lépfene és sertés orbáncz ellenes oltó anyag olcsóbb áron való kiszolgáltatása, valamint a vidéki állatorvosoknak az oltásba való begyakorlása iránt intézkednék; a kereskedelmi miniszter urhoz pedig azért, hogy a jelzett védőanyag postai kivételes gyors szállítását tenné lehetővé; melyek kedvező elintéztést nyertek.

Arra tekintettel, hogy alagsóvezés, mint a telkesítésnek egyik legelőnyesebb neme, a gazdaságokban gyakran nyer alkalmazást, vadviszes helyeknek kiszáritása és művelhetővé tétele szempontjából; az alagsóveket pedig házilag előállítani nem lehetvén, azokat távoli gyárakból kell szállítani, ennek szállítási tarifája pedig drága, mely alkalmazását megnehezíti, sőt néhol lehetlenné teszi: fölterjesztés tétetett a keresk. miniszter úrnál nagyméltóságához, hogy az alagsó részére kivételes olcsó tarifát létesítene. Sajnálatunkat kell itt kifejeznünk a felett, hogy egyletünknek ezen felirata nem nyert kedvező elintéztést.

A műbor gyártás évek óta veszedelmes konkurens lévén a természetes boroknak, ennek ügyét a mult évben a keresk. miniszter úr vette a kezébe és készítése s forgalomba hozatalának tilalmazásáról törvényjavaslatot dolgoztatott ki, melyet egyletünknek is véleményezés végett megküldvén, az nézeteit ez iránt kifejtette és fölterjesztette s az ezen ügyben összehívott szaktanácskozmányon magát képviseltette.

A szőlővessző forgalom előmozdítása szempontjából, a hazarészünkben eladásra szánt szőlővessző készleteket kitudakolta és azokat a földmívelési miniszteriumhoz bejelentette egyrészt, másrészt pedig közölte az ide fordult venni szándékozókkal.

Kisküküllő megye megkeresésére, a kis üstösök által a termelőknek részért főzött pálinka jogtalan megadóztatása ellen fölirt a pénzügy miniszterhez és örömmel jelenthetjük, hogy ennek következtében ezen ügy kedvező megoldást nyert.

A vármegyei közigazgatás államosítása érdekében a képviselőház elé terjesztett törvényjavaslat kapcsán, az abban proponált gazdasági felügyelők qualificatiojának megállapítása szempontjából, emlékiratot intézett a Képviselőházhoz arra való tekintettel, hogy a jelzett állásra a törvényjavaslat csak a magyar-óvári gazd. akadémiát végzettek jelölje qualificáltaknak, holott hazánkban több más olyan gazd. tanintézet is van, melyeknek sikerrel végzett hallgatói az óváriakkal a versenyt kiállják s a kik ezen állásra szintén jogosíthatók.

A segesvári pénzügy-igazgatóság megkeresésére szakvélemény adatott a gazdaságban az egyes munkák végzésére szükséges napszám mennyisége iránt, mely a munkások részére egy birtokos által biztosítani kívánt pálinka quantumának megállapítása érdekében igényeltetett.

A szakminiszter elnöklete alatt Kolozsvárt általános gazdasági értekezlet tartatott, melyen több gazdasági ügy nyert megbeszélést, hazarészünk gazdasági viszonyai iránt melegen érdeklődő miniszter úr ő nagyméltósága pedig, közvetlen tájékozódást szerezhetett gazdaközönségünk céljai és törekvéseiről, a mi hazarészünknek csak előnyére válhat.

A gazdasági egyletek organizatioja, valamint hitelgyuletek és fogyasztási s értékesítési szövetkezetek ügyében a boldogult gróf Schweinitz Gyula úr által szerkesztett alapszabály tervezeteket alapos tanulmány tárgyává tette és viszonyainknak megfelelően átdolgozta, melyek így, a remélhetőleg létrejövő egyletek és szövetkezeteknek, mint kész szabályzatok — alakulását nagyon megkönnyítendik.

Az EMKE gróf Kun Kocsárd-féle algyógyi birtokának földmívelési iskola létesítése céljából, a földmívelési miniszteriumnak történt átadása alkalmával, az EMKE fölkérésére, egyletünk titkára által közreműködött.

A Deesen tartott gyümölcs kiállítását küldöttjei által rendezni segítette s a gyümölcsök megnevezésénél ugyanazok által közreműködött. A budapesti gyümölcs kiállításán pedig erdélyi gyümölcsökkel tényleg részt is vett s ott elismerést nyert.

A gyümölcs értékesítés előmozdítása szempontjából titkára által a legnevezetesebb bel- és külföldi — mintegy 60 gyümölcskereskedőnek a név- és lakjegyzékét beszerezte, — a termelőket eladó gyümölcskészletek bejelentésére felszólította s a bejelentett gyümölcsmeneket kimutatásba foglalva, a hazai kereskedőknek magyar-, a külföldieknek pedig német szövegben megküldötte, a melynek következtében történtek eladások.

Az eredményt azonban kielégítőnek még nem mondhatjuk mert a konszultusok után beszerzett névjegyzékek kissé már későn érkeztek, másrészt pedig azért is, hogy miként egy hamburgi kereskedő értesített, a mult évben mondhatni egész Európában jó gyümölcstermés volt s a mint annak kifejezést adott, kivált Hamburg környékén olyan, hogy semmi bevételre nem szorultak.

A földmívelésügyi miniszterium felszólítására magára vállalta egyletünk a kolozsvári és brassói katonai élelmezési raktárakban előállított korpának a gazdaközönség részére való kiosztását, mellyel a gazdaközönségnek jó szolgálatot tett.

Mint az előző években, a mult évben is járatta a legjobb szaklapokat és ezeket olvasásra a tagok rendelkezésére bocsátotta; s örömmel jelenthetjük hogy a helyben lakó egyleti tagok részéről igénybe is vétettek.

Az irodalmi szakosztályt illetőleg van sze-

rencsénk előterjeszteni, hogy az I. II. és III-ik évfolyam füzetéből második kiadás rendezése szándékoltatik, minthogy az első kiadás füzei már teljesen elfogytak és a beérkezett megrendeléseknek eleget tenni már nem lehet.

A múlt évi IV-ik évfolyam 4000 füzetéből elkelt ez ideig: előfizetőknek 800 teljes példány = 3200 füzet, elfogyott továbbá egyes füzet 343 darab; összesen tehát 3543 füzet. Az előfizetők száma 358-ra emelkedett az 1890-beli 257-ről.

Ezeknek előterjesztése után tiszteletteljes jelentésünknek végéhez érven, annak szives tudomásul vételét kérjük.

Egy látogatás Zsombolyán.

III.

A föld felhányását két részletben visszük keresztül. Az első alkalommal felhányatunk a kazalra annyi földet, hogy az azon elhelyezett lécezen a felhányt földréteg legalább 30—35

ténhetnék, hogy a föld sulya a takarmány szélén levő szalmának nyomást adna s ezen nyomás következtében a szalma megrothadna s nem lenne külső burkolatja zöld takarmányunknak. — A föld felhányásánál ügyelni kell továbbá, hogy a kazalon egyforma vastagságban haladjon végig. A mint az egyik végén megkezdették, ott egy méternyi szélességben keresztül kell rakni, s akkor ujabban egy másik méter szélességet venni, míg a kazalon végig van rakva a jelzett vastagságú föld. A mint a sáncz ásással halad a munkás, azon arányban halad a kazal földelése is s az üres szekeret, vagyis a mozgó állást, a szerint huzzuk tovább. Most az a kérdés, mekkora legyen azon földréteg, a mely a sánczból kiemelendő? Ha a két oldalban levő sánczból másfél áso nyomnyi, vagyis 40 cm föld réteget kiemelünk s azt a kazalon végig terítjük, meg fogjuk kapni a 30—35 cm-ter vastag földet a kazal tetején. A földnek a kazal oldalára nyomuló része harántosan menjen fel, úgy hogy, midőn a szükségeltető utolsó föld mennyiség is fel van rakva, a felhányt földréteg felülete domboru legyen, hogy a víz róla lefolyhasson

A felhányt föld mennyiség egy pár nap

holott a földréteg vastagsága megközelítette a 80 cm-ert. Gothárd Sándor ur meg csak 65 cm-ter vastag földréteget rakatott s kazla a harmadik hét végén és 56 fok meleget mutatott. Tehát mind olyan hőfokot értek el, a mely a felállított elmélettel teljesen megegyezik s takarmány kazluk nem lett savanyu, hanem a kívánat szerint édesen maradt.

Azonban ezzel szemben a felől is tájékoztatnom kell gazdatársaimat, hogy a kazalon 30—35 cm-ter földréteg nem felel meg a célznak, vagyis az nem elegendő, mivel ezen földréteg nem adván elegendő nyomást, a kazalban nagyobb hőség fejlődik és szenesedés áll be.

Egy ily próbát is volt szerencsém látni Zsombolyán. Egy zabos bükköny takarmány kazal, mely csak a jelzett arányban volt földdel megterhelve, fekete színt kapott, olyant, a mely már a szenesedésnek a jele. Tehát az igen tisztelt gazda tisztikar e kérdésben is elől járt. Megpróbálta kevesebb földréteggel terhelni a kazlat s készséggel mutatták be ezen kísérletet is, a melyből tanúság merithető arra, hogy legjobb annyi földet rakni a kazalra, a mennyit főntebb jeleztünk, s a mennyit a gyakorlati tapasztalat is szükségesnek bizonyít.

(Képeink a Zsombolyai kazlakot mutatják.)

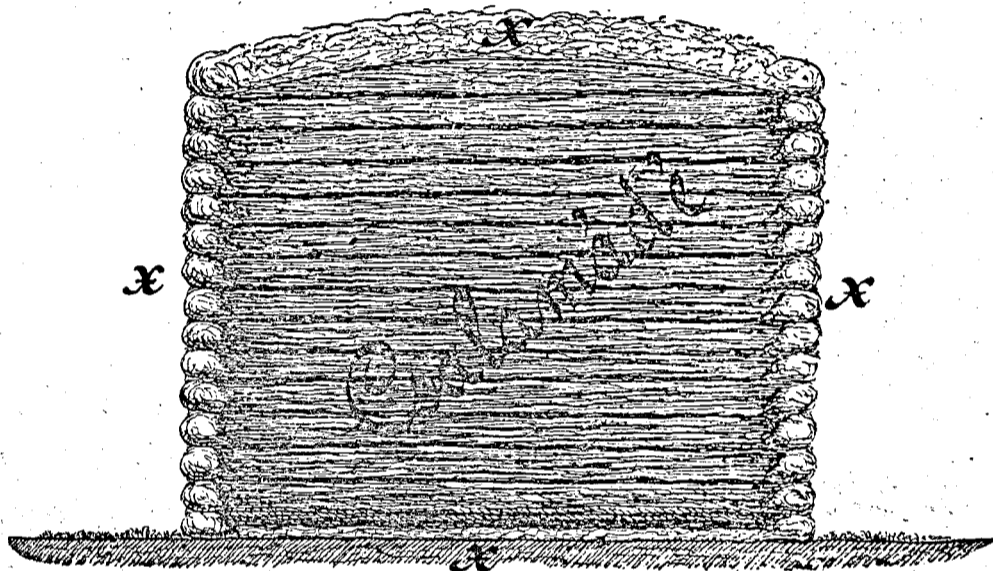
Mielőtt átmennék a takarmány etetési módjának ismertetésére a saját észleleteim alapján kénytelen vagyok a beföldelt kazal további kezelésére nézve egy kis újítást ajánlani. — Ugyanis azt tapasztaltam Zsombolyán mindenik kazalnál, hogy a már előbb jelzett 1 vagy 1½% takarmány veszteség is onnan származik, hogy mivel a föld réteg széle nem a kazal szélén nyugszik, a domboru tetőről lefolyó eső viz nem csuroghat le a földre, hanem a kazal szélén, ahol a takarmány és szalma érintkezik, leszivárog s az korhadást és penészedést okoz a takarmányban. Ez ugyan nem nagy veszteség, de még megérdemli, hogy e veszteséget is elhárítsuk. Ez oly módon vélem keresztül vihetőnek, hogy midőn a kazal teljesen leülepedett, annak szélére két szál levél (fedő) deszka helyeztessék, úgy, hogy az egyik deszka széle kissé legyen a föld rétegbe benyomva, a másik pedig ennek kissé alá csusztatva, a külső szélével a kazal oldalát haladja tul, hogy így ereszt képezve, azokon a viz a földre folyhasson. Ez által meg lesz gátolva, hogy a viz a kazalba jusson és abban romlást okozzon. Nem kerül sokba s a folyó évben saját magam alkalmazni fogom.

Most lássuk ezen összerakott édes zöldtakarmány kazlakat miképp etetik fel Zsombolyai s milyen rendszerrel?

Már itt megjegyezni kívánjuk, hogy az édes zöld takarmányt soha sem etetik egy magára, hanem száraz takarmánnyal pótolva s az erre való átmenet csak fokozatosan történik, hogy hasmenést ne okozzon. Ezért kis adagokkal kezdik, vagy csak egyszer-kétszer nyújtják naponta az állatoknak, száraz takarmánnyal pótolva s az adagokat csak lassan emelik.

A kazlat következőleg bontjuk meg: Egyik végén 1 méter vagy 60 cm szélességben a földet lehányatjuk két oldalra, azokba a sánczokba, a honnan kiemeltettük, ledobtatván utána a fedő szalmát is. Most a téglá keményé össze préselt takarmányt éles aczél ásóval kezdjük a szalma pakolás szélén vágni és pedig olyan vastagságban, mint egy fél téglá. Annyi takarmányt vágnak le egyszerre, a mennyi élelmezendő marháinknak 24 órára elégséges. A levágott kemény koczka darabokat bevisszük a takarmány kamrába, s ott kézzel széjjel tépetjük oly módon, hogy alul kevés töreket terítünk, arra jön egy réteg édes takarmány, újra törek, vagy polyva — a hol pedig még alkalmazzák póttakarmányul a kukorica darát, rostaalj darát, avagy a korpát, ezzel vékonyan meghintik — s így rétegenként rakatjuk össze. Sőt midőn állatainkat sózni akarjuk, a szükségeltető só mennyiségét is akár darálva, akár örölve ezen rétegek közé hintjük, hol az teljesen elolvad s a takarmány magába veszi.

Az így elkészített, felpuhított édes zöldtakarmányból Zsombolyán adnak négy kinőtt nagy

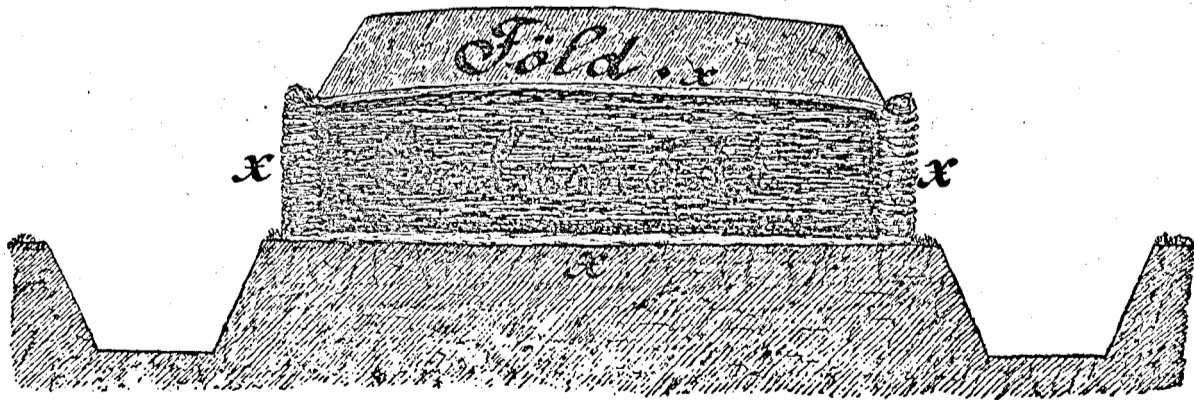
I ábra Zsombolyai kazal keresztmetszetben a beföldelés előtt. x szalma burkolat.

cm. magasságot érjen el; ezt pedig úgy eszközölhetjük, hogy a kazal mellett két oldalt hosszan sánczot kezdünk ásni, mely sáncz belső széle, a kazal szélétől legyen 60 cm-ter távolságra, maga a sáncz pedig legyen 1 méter széles.

A sánczból kiemelendő föld felhányatik a kazal tetejére, melynek alkalmára már a kazal 4 mtr-ről legalább is 3 méterre leroskadt s így a föld felhányását megkönnyíti. A megkezdett sánczczal keresztben egy állást készítünk — vagy a mi ennél még könnyebb, egy üres szekeret huzunk oda, s annak oldalain keresztül deszkát, vagy egy istálló ajtót

alatt a kazlat annyira lenyomja, hogy az csak 1½ méter magas lesz, minek folytán a még felhányandó föld mennyiséggel várunk. A második alkalommal felhányandó föld mennyiség szintén 30—35 cm-ter magasságú kell hogy legyen, mikor hasonlóan az előbb leirt módon járunk el és így a két rendben felhányt földünk magassága 70—75 cm-ter fog lenni.

Hogy ezen földmennyiség megfelel-e egy a gyakorlatnak, mint a tudományos elméletnek — a kétkedőnek azzal felelhetünk, hogy igen is megfelel, s nem szükség a föld mennyiségét suly szerint mérgetni. Azt sem szükséges nagyon

2. ábra. Zsombolyai kazal kereszt metszetben földdel terhelve és lenyomulva

teszünk és a sánczból kiemelt földet a munkás arra dobja s onnan egy második a kazal tetejére; ott pedig a harmadik munkás azt egyengeti, úgy, hogy az egyenletes vastagságban terítették el. A föld elterítésénél azonban arra kell ügyelni, hogy azt a munkás a kazal szélére ne rakja ki, hanem csak addig, míg a zöld takarmány széle van, s a már előbb említett mintegy 30 cm-ter széles szalma réteget hagyja föld nélkül. Ez azért szükséges, mivel könnyen megtör-

válgatni, hogy agyag avagy homok földet hányjunk-e kazalunkra, mert Zsombolyán homokos, Herényben pedig agyag-földet használnak, s ez a kazal hőségén csak egy-két fokot változtat. Tekintve azt, hogy a gyakorlatban egy-két hőfok a takarmány jóságára befolyással nincs, azt sem kell szorosán venni hogy a felrakott föld mennyiség éppen 70—75 cm-ter magas-e, avagy 65, mert Zsombolyán a beföldelés után néhány héten át, a kazlak melegsége 55—57° C. volt,

ökör részére, egy etetésre 1 és $\frac{1}{2}$, kosárnyit. Ezen kosár mintegy 20—24 liter nagyságu. Az ilyen egyforma nagyságra készített kosarakkal adja mindenik cseléd a kellő mennyiségű takarmányt a gondozására bizott állatoknak és pedig naponta háromszor s azon kívül az alább kitüntetendő száraz takarmányt

Kérdezhetné gazdatársaim közül valaki, hogy a megbontott kazal nem romlik-e meg? E kérdésre határozott nemmel felelek. A kazalban még mindig meleget van, s az a megkezdés után lassan hül, s a kibontott 1 méter avagy 60 cm. rész ha tiz napon keresztül etetjük is, az nem savanyodik meg és nem penészedik, mivel azon tömörségébe a levegő nem hat be s a mi színtelenséget netán kap a vágatási felületen, az számításba sem jöhet. A mint egy fogást feléttünk, kezdjük a másodikat, a leirt módon, s így haladunk végig míg kazalunk elfogy.

Benkő Mihály.

Egyleti élet.

Az erdélyi gazdasági egylet rendes tavaszi közgyűlését április hó 10-én tartotta meg. A gyűlésen elnököl Szabó József egyleti elnök; a jegyzőkönyvet vezette Sz. Szakáts Péter egyleti titkár.

Jelen voltak: báró Bánffy Ernő e. alelnök, Csermák János e. pénztár kezelő, Molnár Sándor e. jogtanácsos, dr. Ákoncz János, Ásványi Lajos, Balla Pál, Barcsay Domokos, gróf Bély Ákos, Bodor László, Boér Sándor Demeter Károly, Eöry Tivadar, Gyárfás Benedek, Hantz Pál, P. Horváth Kálmán, Inczedy Sámuel, Jakab László, Korbuly Bogdán, báró Mansberg Sándor, Matskássy Pál, Nagy Dezső, Reich Albert, Réthi János, Ritter Gusztáv, Rucska Lajos, Sipos Gábor, Szabó Sámuel, dr. Szaniszló Albert, Szentgyörgyi Lajos, dr. Szentkirályi Ákos, Vörös Sándor.

Elnök Szabó József magvas rövid beszédben visszapillantást tesz a multra s megemlékezik az egyletnek elhunyt jeles tagjairól s ezek közt különösen néhai gróf Schweinitz Gyuláról, a ki daczára idegen származásának, hazánknak nemcsak polgára lett, hanem teljes odaadással csüngött ennek ügyein s kivált gazdasági egyletünk kebelében a legbuzgóbb munkások egyike volt, miért halála nagy veszteség egyletünkre nézve, — ugy nemkülönbén Páll Sándorról, a ki mindaddig, a míg egészsége megengedte, szintén egyike volt a legmunkásabb tagoknak s egyletünk iránti nagy érdeklődéséről tesz tanuságot az, hogy erről még halála utánra is gondoskodott hagyomány által. Legyen emléküik áldott.

Jelezte ezután, hogy az egylet köztelke az államnak 10 évre bérbe adatott évi 500 frtért, valamint, hogy ennek szőlőkertje a februárban tartott rendkívüli közgyűlés által 12600 frtért eladatott.

Továbbá, hogy a dézma kárpótlás ügyében emlékirat nyújtott át a földmívelési miniszternek, a ki a kárpótlást kilátásba is helyezte. Ép ugy emlékirat intéztetett ezen miniszterhez az erdélyi birtokrendezés és tagosítás érdekében, melyeknek szintén kedvező ellátása remélhető.

Megemlékezett a legújabbán kötött kereskedelmi és vámszerződésekről s kiemelte, hogy a Németországgal kötött szerződésünk folytán szarvasmarha kivitelünk szép lendületet vett, a mi ennek tenyésztésére kedvező befolyást gyakorol; a míg ellenben az Olaszországgal kötött szerződés folytán borunkra az olasz concurrentia nem fog előnyös lenni.

Az amerikai sertés behozatala megengedtetvén, hazai sertésenyésztésünk visszaesésnek néz elébe ezen concurrentia miatt.

Megemlékezett valutánknak küszöbön levő rendezéséről s annak, ha keresztül vitetik, a gazdaközönségre való előnyösségéről.

Végre pedig fölemlítette a szövetségbe lépett gazdasági egyleteknek a mezőgazdasági érdekképviselet szervezése ügyében közelebről tartott nagygyűlésének lefolyását, hogy annak meg-

állapodása szerint az érdekképviselet — a létező gazdasági egyletek meghagyásával — megyei és országos bizottságok útján fog szervezvetni.

Az egylet munkálkodását a titkári jelentés fogja részletezni, miért arra bővebben kiterjeszkedni nem kíván. Kéri az egylet támogatását s a közgyűlést megnyitottnak nyilváníti.

Az elnöki megnyitó lelkes eljenzéssel fogadtatván, a jegyzőkönyv hitelesítésére felkértek: Inczedy Sámuel, Vörös Sándor és Szabó Sámuel tagtársak.

Sz. Szakáts Péter titkár felolvassa az egylet múlt évi működéséről szóló jelentését (L. lapunk homlokán.) — Egész terjedelmében helyesléssel tudomásul vétetik.

Az egylet 1891. évi zárszámadása kinyomtatva a tagok között kiosztatván — felolvasottnak tekintetik és tudomásul vétetik (L. a mellékletet)

Olvastatott a számvizsgáló bizottságnak a múlt évi számadások megvizsgálásáról szóló jelentése a mint következők.

Tekintetes Közgyűlés!

Az erdélyi gazdasági egylet múlt 1891. évről beadott pénztári számadását tisztelettel alólírottak, mint kiküldött számadás vizsgáló biztosok, részletesen megvizsgálván, miután ugy a bevételi, mint kiadási egyes tételeket az ezekre vonatkozó beadott okmányokkal összehasonlítottuk, igazoltaknak találtuk, a számadást minden egyes tétéleiben helyesnek és pontosnak nyilváníttuk; s a számadó pénztárnokot, a múlt évre nézve a fenhagyandók fenhagyása mellett, a számadás terhe és kötelezettsége alól, feloldozandónak nyilváníttuk.

Kolozsvár, 1892. mártius 27.

Teljes tisztelettel Demeter Károly s. k. Dávid Antal s. k. számadás vizsgáló biztosok.

Közgyűlés a jelentést tudomásul veszi és az egyleti pénztárt kezelő kolozsvári kisezítő takarékpénztár szövetkezetet a számadások iránti felelősség terhe alól egyhangulag felmenti.

Az egylet 1892. évi költségvetésére vonatkozó bizottsági javaslat szintén kinyomtatva, a tagok kezében lévén, felolvasottnak tekintetik és minthogy az ellen kifogás nem emeltetett — az 1892. évi költségvetés 5585 frt bevétel és 5560 frt. kiadási összegben egész terjedelmében, változatlanul elfogadtatik.

A múlt évi közgyűlés óta az egylet kebelébe lépett tagok, a titkári jelentésbe foglalva, már bejelentetvén, — a közgyűlés által melegen üdvözöltetnek.

Az indítványok során Gyárfás Benedek tagtárs, utalva arra, hogy értésére esett, miszerint a kereskedelmi miniszter ur a heti marha vásárokat beszüntetni, az országosokat pedig csak egy napra szorítani szándékozik, indítványozza, hogy tétetnek fölterjesztés, mikép ezen szándékától álljon el, mert a mellett, hogy ez több százados jogokat érintene, állatkereskedelmünk is szenvedne általa.

— Hozzá szólás után abban történt megállapodás, hogy a miniszter urnak ez iránti szándékáról biztos adatok szerzendők s ezekre támaszkodva fölirat intézendő az illetékes miniszter urhoz a vásároknak a jelen alapon való föntartása végett.

Az igazgató-választmány előterjesztésére Sz. Szakáts Péter egyleti titkár, a ki próba idejét sikerrel kitöltötte, állásában egyhangulag és éljenzéssel véglegesítették.

Kilépés és elhalálozás folytán időközben megüresedett két igazgató választmányi helynek betöltése iránt tevén az igazgató-választmány előterjesztést, — a választás megejtetett és az igazg. vál. tagjaiul megválasztattak Ásványi Lajos és dr. Szaniszló Albert tagtársak, melyet általános éljenzés követett.

Több tárgy nem lévén, az elnök, a tagok élénk éljenzése közben, a közgyűlést bezárta.

T. olvasóinkhoz.

Már multszámunkban említettük, hogy a „Méhészeti Közlöny“ ezután nem mellékeljük lapunkhoz, miért is tájékoztatni kívánjuk t. olvasóinkat, hogy a helyett a házi szárnyas állatok tenyésztésére és a kertészetre fordítunk több gondot.

Ez által nagyobb szolgálatot vélünk teljesíthetni minden tekintetben olvasóinknak, mert ugy a házi szárnyasok tenyésztése, mint a kertészkedés minden gazdaságban otthonos.

Nem fogunk megfélekedni azonban a méhészetről sem és az időszakokhoz képest, adni fogunk tisztán gyakorlati irányu méhészeti közleményeket is, melyeknek — hiszszük — szintén jó hasznát veendik t. olvasóink.

Lapunkat és magunkat továbbra is nagybecsű jóakaratok és pártfogásukba ajánljuk.

Kiváló tisztelettel

az „Erdélyi Gazda“

szerkesztősege és kiadóhivatala.

Rövid szakközlemények

— A magvak csirázó képességének próbája. A magvak csirázó hépeességének kipróbálására többféle mód van. Vannak e célra már csirázató gépek is szerkesztve, milyen pl. a Nobbe-féle cserépkészülék és Jenzen-féle vízmelegítőre s párafeljesztésre berendezett magcsirázó készülék is, ez utóbbit Budapesten Nöthling magarusnál minden gazda megszerezheti s ezzel egyszerre 6—12-féle növény magvainak csiraképességét lehet a lehető legrövidebb idő alatt kipróbálni. Azon magvak, melyek gyorsan csiráznak, legegyszerűbben ugy próbálhatók meg csiraképességükre, hogy nedves itatós papír, flanell- vagy posztódarabok közé teszszük a magvakat s lehetőleg 18—20°C. hőmérsékü helyen tartogatjuk. A luczerna, borsó és gabonaneműeknél már pár nap alatt megtudhatjuk az eredményt, a mennyiben a csiraképes magvak csirázni kezdenek. Oly magvaknál ellenben, melyek a csirázásra több időt kívánnak, legjobb a cserépróba. Sokat határoz azonban az időszak is, melyben a magot elvetettük, továbbá a lég hőmérséke, a nedvesség a sekélyebb vetés és a mag minősége is. Igy pl. a cseresznyemag, alma és körtemag, ha mindjárt elvetetik, a mint a gyümölcsből kiszedtetett, kevés fog kicsirázni; továbbá nagy különbség észlelhető az őszszel vagy tavaszszal elvetett magvak csirázásánál is. A mint a magot a gyümölcsből vagy boritékjából kiszedtük, időt kell annak előbb hagyni a megszáradásra, mert tapasztalat szerint, míg a mag szike meg nem keményedik, addig annak csiraképessége ki nem próbálható. A cserépróbanál lapos cseréptálcákba teszünk bizonyos számú magot s kétszer oly vastag finom komposztfölddel befedjük, ezután naponkint öntözzük s meleg helyen tartogatjuk. Az angol perje magja, ha az közep nedvességét tartó talajba vettetik s három cm. vastagon fedetik be földdel, akkor a vetett magmennyiségnek hétnyolczad része 12 nap mulva csirázik ki. Azon magvak csiraképességét — melyek csak két év mulva csiráznak, valamint olyanokét is, melyek egy év alatt csiráznak csupán nem lehet sem cserépróban, sem egyéb csirázató gépen megvizsgálni. Ezekkel legfőlebb csak annyit tehetünk, hogy egy nagyobb virág-cseréphe teszünk belőlük 10—20 magot korpa vagy fűrészpör közé, mely langyos vízzel öntözve, folyton 20—30°C. melegen tartatik. Ilyen uton a mandula, baraczk, cseresznye stb. magvaknak 14—20 nap alatt meg lehet tudni csiraképességük arányát. A csirázást előmozdítják: a nedves, meleg, árnyas hely, porhanyos talaj s egyáltalában oly talaj, mely lazaságánál fogva a levegőnek a magvakhoz hatolását megengedi. Vannak

Fontos utépitő vállalkozóknak.

**Kavicstörő gépeket,
UTI HENGEREKET**

valamint

aprító gépeket

a különféle kő- és földnemű anyagok földarabolására,

továbbá

osztályozó gépeket, fölvonókat stb.

kitűnően készítve gyorsan szállít.

Ganz és Társa

vasöntő- és gépgyár Részvény-Társaság

61 (1-10)

Budapest.

Üzlethelyiség változtatás.

A n. é. hölgyszomség többfelőli óhajának megfelelőleg női divat üzletemet és női ruhakészítő műhelyemet

Bel-monostor utca 10-ik számu

ház alatti bolt és belső helyiségekbe helyeztem át.

Ezuttal ajánlom a raktáromon levő tavaszi újdonságaimat: selyem, gyapju és más kelmek, diszek, csipkék, szallagok, himzések és zsinórzatok nagy választékban.

Műhelyemben a nőm vezetése alatt, ki valódi berlini szabász és trousserozó legsikerültebb finom ruhák és Confectiok készülnek.

A n. é. közönségnek már a rövid időn tausatott elismeréseért és pártfogásáért bátor vagyok ezutánra is kérni új üzletemben bizalmas megrendeléseit és főfeladatomban leendő, hogy vállalataimmal nem csak a helyi viszonyokhoz mérten, de az összes világvárosok Divat- és Confectio-termeivel versenyképes lehessenek.

Mindennemű női ruhák és Confectiok

elkészítését teljes felelősséggel vállalom el.

NOVELLY L.

berlini női divat és Confectio műterme Kolozsvárt,
Bel-monostor utca 10. szám.

59 (2-3)

Az izlésesen elkészült ruhák és Confectiokért számos elismerő nyilatkozat.

Videki rendeléseknél mintaderék és az alj hossza megnevezése kériük.

Szigoru pontosság és szolidaság.

Buday-fivérek szabó-üzlete Kolozsvárt.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses figyelmét a bel-monostorutca Redout épületben levő

férfi szabó-üzletünkre

felhívni

Raktárunkon tartunk minden fajta bel- és külföldi szövöket, mérték után készítünk pontos időre jótállás mellett Magyar és francia divat szerinti öltönyöket, salon, frakk, séta- és bármily előforduló egyenruhákat.

Több évi tapasztalatainkat Budapest és más nagyobb városokban szerevezve, azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy a kor igényeinek megfelelőleg a legdivatosabb e szakmában vágó öltönyöket, úgy mint bármelyik hírneves üzletben, a legjutányosabb árban előállithatunk.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve maradunk

kiváló tisztelettel

Buday-fivérek,
szabó-mesterek Kolozsvárt

56 (4-10)

Üzlethelyiség bel-monostorutca Redout épület.

Több rendbeli kiállításon kitüntette.

Jótállás, pontosság és mérsékelt árak.

A tavaszi vetéshez ajánlunk!

mindennemű műtrágyákat és pedig:

spodium- és csontsuperphosphatot, kénsavas ammóniák, káli. chilisalétrom, szarv- és csontlisztet szavatolt tartalommal a legjutányosabb árak mellett.

Figyelmeztetés. Az orsz. magyar gazdasági egyesület 1891. évben a különböző műtrágyagyárosoktól beérkezett műtrágya-ajánlatokat elbírálás alá vévén, mint legjutányosabbat a mi gyártmányunkat ajánlja, különösen kiemelve, hogy részünkről tisztán szerves anyagok szállítanak, melyek a legkitűnőbb növényi tápszert szolgáltatják. (Lásd „Gazdasági Lapok“ 1891. márczius 8-iki 10. számát.)

Arjegyzekkel kívánatra készséggel szolgálunk.
Első pesti spodium-, enyv-, műtrágya-vegyi termények gyár
részvény-társulat.

Központi iroda:
Budapest. VI. vaczi-körut 31.

Bujánovics Sándor,
elnök.

Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank

részvénytársaság Kolozsvárt.

Alaptőke 400,000 frt.

Igazgatóság: Gr. Bethlen Gábor elnök, Br. Bánffy Dezső alelnök, Péterffy Zsigmond alelnök, Gr. Wass Béla, Lukács László orsz. képv., Horváth Gyula, Dr. Kiss Mór, Deák Albert, Merza Lajos, Dalmai Géza, Dr. Weisz Miksa. **Felügyelő-bizottság:** Gr. Kornis Victor elnök, Szász Domokos, Gr. Bethlen Bálint, Somhory Lajos, Politzer Sigmund.

Földbirtokra és megyei székhelyen fekvő házakra, jelzálog törlesztési kölcsönt nyújt előnyös feltételek mellett. Főczél az erdélyi hitelviszonyok lehető legmesszebb menő racionális kielégítése s a viszonyok pontos ismerete alapján a kölcsönök gyors lebonyolítása az általában divó nehézkesség mellőzésével.

Elfogad takarékbetéteket 5% kamatozásra

Kibocsát 5%-os zálogleveleket, melyek óvadékképesek s mint ilyenek minden állami szállításnál s katonai házaságoknál, valamint árvapénzek elhelyezésére kiválóan alkalmasak. Biztonságunknál fogva s a magas kamatlábot tekintve **tegyetnyösebb tőkeelhelyezés.**

Bővebb felvilágosítással szolgál az iroda: Belszen-utca 3. sz. I. em. D. e. 9—1/2-ig.

3 (9-10)

E rovaton csupán termelők és állást adók vagy keresők hirdetései közöltnének, de csak az esetben, ha a hirdetésért járó illeték előre beküldetik. Kisebb összeg postabélyegeken is beküldhető.

OLCSÓ KIS HIRDETÉSEK.

Csak azon levelekre adatik válasz, melyekhez az érre szükséges postabélyeg vagy levelező-lap mellékeltek.

Minden szó egyszeri közlése 1 kr.; vastag betűvel szedve 2 kr. Ha a hirdető fél czime is közölve lesz, a hirdetési díjon kívül minden megjelenésnél még 30 kr. bélyegilleték jár.

Pécs, N.-Kőrös, Berlin nagy arany érmek.

Lóhermag, bármely kis mennyiségben is állami ólomzár alatt 100 kiló 68 frt; 5 kilós postacsomag 3 1/2 frt.

Mák, franciaia zárttoku, kék 100 kiló 40 frt; 5 kilós postacsomag 2 frt. Mezei komócsin fűmag

nedves észkos területek hasznosítására 100 kiló 30 frt.

Fehér mustármag rendkívül gyors növésű tápdus takarmány. főleg tehéneknek. 100 kilo 20 frt.

Canada-zab, 100 kiló 8 frt.

Burgonya, Richter-féle Impetator, óriás és bőtermő e miatt Franciaországban felkapva, dacára német eredetének. 100 kiló

5 frt. Árak loco Alvincz vas. áll. zsákostól számítvák és utánvétnének

Nonplus ultra csemegesajt 1/4 kilós díszesen csomagolt darabokban, Netto 4 kilós postacsomag 4 frt; 3 csomag 9 frt.

Groyi kövér sajt 4 1/2 kilós darab 3 frt; 100 kilós 60 frt. Míg a készlet tart megrendeléseket elfogad gróf Teleki Arvéd uradalmi

intézősége Drassón, Alsófehérmegy u. p. Szerdahely 32 (12-x)

Gazdatiszti állás

van betöltés alatt egy erdélyi uradalomban. Az állást elnyerni óhajtókkal a czimet közli lapunk Szerkesztősége. (A válaszra szükséges bélyeg beküldendő.)

Gazdatiszti állást

keres egy a kolozsmonostori gazd. tanintézetet jeles sikerrel végzett s több évi gyakorlattal bíró nőtlen férfi. Tudakozódhatn, K. J. jegy alatt a szerkesztőségnél.

Sz. 3455 - 892.

62 (1-1)

közig.

Árverezési hirdetemény.

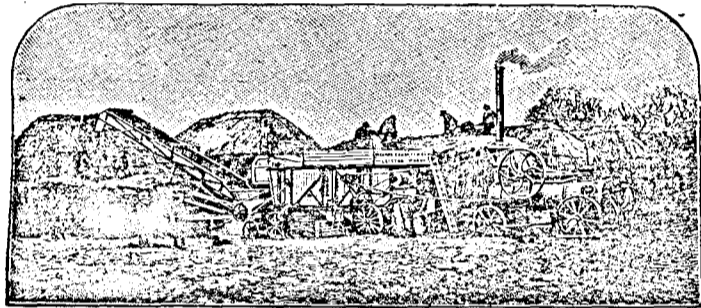
Az Udvarhely járási főszolgabíró által köz-tudomásra hozatik, miszerint Káp -Oláhfalva köz-ség tulajdonát képező „Homoródi fürdő“ f. évi április hó 30-án délelőtti 10 órakor Káp.-Oláhfalva község házánál 1892. június hó 1-től 1894. évi szeptember hó 15-ig terjedő idő-re nyilvános árverezés útján haszonbérbe fog adatni. Az árverezés 12600 frt kikiáltási áron fog kezdődni. Az árverezés szóval vagy zárt írásbeli ajánlat útján történik. Köteles ajánlattevő a ki-kialtási ár 10%-át tevő bánatpénzt készpénzben az árverező biztos kezéhez előre letenni, vagy zárt írásbeli ajánlatához csatolni s szóval vagy írásban kijelenteni, hogy az árverezési feltételeket ismeri és azokat kötelezőleg elfogadja. Olyan ajánlat, mely azt tartalmazza, hogy minden más ajánlat-nál bizonyos százalékkal többet ad, érvénytelen. Az árverezési feltételek az udvarhelyi já-rási-főszolgabírónál és Káp.-Oláhfalu község há-zánál, a hivatalos órák alatt bármikor megtekint-hetők.

Sz.-Udvarhelytt, 1892. április hó 1-én.

Szombatfalvi, főszolgabíró.

Kotzó Pál gépezészmérnök Budapest üllői ut 18.

Ajánl: 2 1/2, 3, 3 1/2 és 4 lóerejű szüges cséplőkészleteket, továbbá: 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerejű sines gözcséplőkészleteket hosszú szalmarázókkal, alsó szelelővel és rendkívül nagy felületű rostákkal, árpahéjazó és választó-hengerrel.

Fa és szénfűtésű és eredeti szalmafüto gözmozgonyokat, továbbá: R. Garret & Sons felülmulthatatlan 40% tüzelő anyagot takarító

COMPOUND GÖZMOZGONYAIT.

Legjobbnek elismert „Brandtfordi“ önműködő amerikai kévekötő arató-gépeit. Eredeti amerikai szénagyűjtőit 1 vagy 2 ló befogására alkalmazható combinált rúddal. Sorvető és szórvavető gépeket és mindennemű egyéb kisebb gazdasági gépet.

Jutányos árak! Kedvező feltételek!

49 (5-12)

MAUTHNER ÖDÖN magkereskedésében

Fő-üzlet: **Andrássy-út 23. sz.**

BUDAPEST

Fiók-üzlet: **Koronaherceg utca 18. sz.**

legkitűnőbb magvak

szerezhetők be, melyek mindenütt a legmagasabb díjakkal lettek kitüntetve, u. m.:

1875. Budapest 1-ső díj:
Nagy aranyérem.	1886. Budapest 1-ső díj:
Nagy arany oklevél.	1888. Pécs 1-ső díj:
Nagy díszoklevél.	1890. Budapest 1-ső díj:
Nagy arany egyesületi érem.
1879. Nagyvárad 1-ső díj:
Első osztályu elismerő oklevél.	1887. Budapest 1-ső díj:
Nagy arany egyesületi érem.	1889. Budapest 1-ső díj:
Nagy arany egyesületi érem.	1890. Bécs két 1-ső díj:
2 nagy aranyérem.
1881. Budapest 1-ső díj:
Nagy aranyérem.	1888. Budapest 1-ső díj:
Nagy arany egyesületi érem.	1889. Brüsszel 1-ső díj:
Nagy aranyérem.	1891. Budapest 1-ső díj:
Vénői aranyérem.
1885. Budapest 1-ső díj:
Nagy kiállítási érem.	1888 Nagy-Kőrös 1-ső díj:
Két nagy aranyérem.	1889. Eszék 1-ső díj:
Nagy aranyérem.	1891. Komárom: két 1-ső díj:
Nagy díszokl. Nagy aranyérem

48 (7-10)

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.